

[Gert Petersen.]

ciipielle uenighed mellem os på disse punkter, også en række store spørgsmål, som ministeren har ladet ligge. I den forbindelse vil jeg gerne pege på problemet om NATO-flankerne, sydflanken, det er Middelhavet, og nordflanken er Østersøen og den norske kyst. Østersøen er jo dansk område, og der har for ikke længe siden været avismeddelelser fremme om, at man påtænkte en styrkelse af de dansk-tyske flåde- og luftstyrker i Østersøen, eventuelt i form af raketbevæbnede helikoptere, og at forhandlinger skulle have været i gang; det skulle være et svar på visse sovjetiske skridt i Østersøen. Jeg ville godt høre, om dette forlydende, der har været fremme i Berlingske Aftenavis, kan bekræftes eller afkræftes. Under alle omstændigheder vil vi meget stærkt advare imod, at man sætter styrkerne i Østersøen i vejret; vi mener, der er grund til at gå den modsatte vej.

Også det franske spørgsmål finder vi burde have været behandlet i udenrigsministerens redegørelse, så meget desto mere, som der faktisk er tegn på, at Frankrig vil fortsætte sin gang ud af NATO. Foreløbig har Frankrig afbrudt forbindelsen med den integrerede militærkommando under NATO, og man får så se, hvad der sker i løbet af 1968-69. Men selv om tingene ikke ligger klart endnu, er der i hvert fald adskillige iagttagere, som anlægger den betragtning, at muligheden for en fransk udtræden af NATO er ganske betydelig; sandsynligheden er oppe omkring de 50 pct.

Det er rigtigt, at de Gaulle har skrevet til præsident Johnson den 7. marts 1966, da Frankrig tog sine første skridt ud af militærorganisationen, og erklæret, at også efter 1969 vil Frankrig stå på sine allieredes side, hvis en af dem skulle blive genstand for et uprovokeret angreb, men netop udtrykket „uprovokeret angreb“ klinger uheldsvangert i hele NATO-diskussionen, for det er jo netop noget, som franskmændene har stillet krav om. De ville have slået klart fast, at NATO-pagtens forholdsregler kun skulle udløses i tilfælde af et bevisligt uprovokeret angreb, et forlangende, som er blevet afvist fra andre NATO-staters og først og fremmest fra Vesttysklands side med den begrundelse, at man kunne simpelt hen ikke forestille sig, at nogen NATO-stat kunne starte en

konflikt, uden at den var blevet provokeret af en modpart; det kunne ikke tænkes, at en NATO-stat selv ville provokere en konflikt; det er det svar, som vesttyskerne gav.

Vi er altså uforandret af den opfattelse, at Danmark kan gøre bedst fyldest stående uden for de magtblokke, der bremser afspændingen. Vi er enige i, at man bør stræbe henimod en europæisk sikkerhedsordning, der omfatter hele Europa og garanteres af de to supermagter, men vi mener, at pagterne hindrer en sådan stræben. Derfor hilser vi den fremadskridende opløsning, som gør sig gældende inden for pagterne, med tilfredshed. Vi beklager, at den skyldes initiativer uden for Danmarks grænser, og vi håber, at Danmark på et eller andet tidspunkt vil følge det franske eksempel og frigøre sig fra pagtorganisationen med det videre sigte at frigøre sig fra selve pagtdannelsen.

For os er der ingen tvivl om, at den alvorligste hæmsko for en almindelig afvikling af pagterne og skabelse af et sikkerhedsarrangement på deres ruiner er at finde i det tyske spørgsmål. Det er i virkeligheden det eneste udestående mellem vest og øst i dagens Europa. Derfor vil en politik, der fremmer ligeberettigelsen mellem de to tyske stater, gradvis naturligvis, og som sikrer Oder-Neissegrænsen international anerkendelse, bane vej for en sådan bred sikkerhedsordning, og først inden for dens rammer vil en tysk genforening blive en realistisk mulighed.

Jeg må altså summere op, at vi må konstatere, at hvad den europæiske politik angår, består der stadig væk en lang række principielle uoverensstemmelser mellem det synspunkt, der er regeringens, og det synspunkt, der er vort. Vi er tilfredse med, at regeringen har fremdraget som sin målsætning en almindelig bred sikkerhedspolitisk ordning i Europa, og vi håber, at der under drøftelserne af dette spørgsmål vil komme nye aspekter frem i den kommende tid.

K. Helveg Petersen: Også jeg vil gerne takke udenrigsministeren for den fyldige oversigt, som ministeren har givet tinget. Der er lagt op til en debat, som jeg ikke tror vi får afsluttet her i dag.

Må jeg om præsident de Gaulles tale sige, at den naturligvis må give anledning til